

εἰς τὸν ἀρχαῖον κύριόν του, τὰ χεῖλη ὠχρὰ καὶ τρέμοντα, καὶ τὸ σῶμα ἀναφρίσσον ἀδιακόπως, ἐπλησίασεν ἔτι μᾶλλον εἰς τὴν κλίνην καὶ ἠρώτησε μὲ φωνὴν μόλις καταληπτὴν·

— Τωόντι μὲ συγχωρεῖτε;

— Ναι, ἐάν μὲ ὑπόσχεσαι ὅτι θὰ διορθωθῆς. Καὶ ἂν ἡ μετάνοιά σου εἶναι εἰλικρινής, ἐνθυμοῦ ὅτι δὲν ἔβλαψες μόνον ἐμέ· ἐνθυμοῦ τὴν κόρην μου . . .

Καὶ ἔκλαυσεν ὁ γέρον!

— Ὑγίαινε, εἶπε πρὸς τὸν νέον, πῆγαινε· εἶναι πολὺ ἀδύνατον· ἡ ταραχὴ μὲ βλάπτει.

— Θὰ κάμετε καλὰ, εἶπον εἰς τὸν νέον, ν' ἀποσυρθῆτε.

Τὴν ὥραν ἐκείνην ἐλθοῦσα ἡ Ἐμμα ἐκάθησεν ὁ δὲ Ἡ . . . ἐκβαλὼν ἀπὸ τὸ θυλάκιόν του χαρτοφυλάκιον κόκκινον, τὸ ἔρριψε μετὰ σπουδῆς εἰς τοὺς πόδας τῆς νέας, καὶ ἐψιθύρισε ταῦτα·

— Ὑγίαινε, κάλλιστε τῶν ἀνθρώπων· ὑγίαινε διὰ παντός!

Καὶ ἐξῆλθε ταχέως. Τὸν εἶδον δὲ ἀπὸ τὸ πρᾶθυρον ἀναχωροῦντα μὲ βῆμα γοργόν. Ὁ Κ. Ἐ . . . ἐλειποθύμησεν ἐν τσοῦτῳ· ἀφοῦ ἐδοθήσῃ αὐτόν, ἤνοιξα τὸ χαρτοφυλάκιον, καὶ εὔρον ὄγκωδῃ φέκελλον τραπεζογραμματίων, καὶ τὴν ἐπιστολὴν ταύτην·

« Σεβαστέ μοι, σὺ τὸν ὅποιον τόσον ἠδίκησα! Ὅταν ἀναγνώσετε τὴν παροῦσαν, ὁ γράψας αὐτὴν θὰ εὑρίσκειται εἰς πλοῖον ἀναχωροῦν εἰς Ἀμερικὴν. Κατεγράθη, ἄριστε τῶν ἀνθρώπων, τὴν ἐμπιστοσύνην σας, ἐλπίζει ὅμως ὅτι ἡ μετάνοιά του θὰ ἐλκύσῃ τὴν συμπάθειάν σας· ἡ συναπτομένη ἐνταῦθα ποσότης εἶναι μικρὰ, ἐλπίζει ὅμως ὅτι δὲν θ' ἀργήσῃ νὰ πράξῃ τι γενναϊότερον.

» Ἰ. Ἡ. »

Ἡ ποσότης ἦτο τωόντι ἐλαχίστη (τρεις χιλιάδες λίραι στερλίναι), εἰς ἄκρον δυσανάλογος πρὸς τὰς δεκαπέντε χιλιάδας λιρῶν, τῶν ὁποίων ἡ ἀπώλεια κατέφερε τὸν Ἐ . . . εἰς τὴν πτωχείαν καὶ τὸν τάφον. Τὴν ἐπιούσαν, ὅτε μὲ εἶδεν ὁ ἀσθενής, μὲ εἶπεν ὅτι συλλογισθεῖς καλῶς νομίζει ὅτι ὁ Ἡ . . . δὲν εἶναι ἐνοχος ἐτίμου πράξεως ἀλλ' ἀνοησίας· ὅτι ναὶ μὲν ἡ ποσότης τῶν τριῶν χιλιάδων λιρῶν θὰ ἦτο ὑπέλιμος εἰς τὴν θυγατέρα του, ὅτι ὅμως τὴν ἐθεώρει ὡς ἀνήκουσαν εἰς ὅλους τοὺς δανειστάς. Δὲν ἀπεκρίθη δὲ διόλου εἰς τὴν ἀπόδειξιν ταύτην τῆς σπανιότητος καὶ οὐρανίας ἀκεραιότητός του, διότι ἤμην πεπεισμένος ὅτι ὁ εὐγενὴς γέρον ἦτο πρόθυμος εἰς πᾶσαν ὀποιανδήποτε θυσίαν, ὅτι καὶ αἱ ἠρωϊκώτεραι ἀρεταὶ δὲν ἦσαν ξέναι πρὸς αὐτόν. Ὁ συμβολαιογράφος τὸν ὅποιον ἐκάλεσεν ἵνα κοινοποιήσῃ αὐτῷ ὅ,τι μὲ εἶπεν, ἀπεκρίθη ὅτι ἐπειδὴ δὲν ἔλαβε τὴν ποσότητα ταύτην εἰς λογαριασμὸν τῶν ὅσα ὠφείλοντο αὐτῷ, εἶχε καὶ νομικῶς καὶ ἠθικῶς τὸ δικαίωμα νὰ τὴν κρατήσῃ. « Ἡ ἀπάδοσις τῶν χρημάτων τούτων, ἐπρόσθεσεν ὁ συμβολαιογράφος, ἀποδεικνύει ἄκρον ἀκρίθειαν, οὕτως εἰπεῖν δεισιδαιμονίαν περὶ τὴν ἐκπλήρωσιν τοῦ καθήκοντος. »

— Ἔστιν ἀλλὰ καὶ ἐνώπιον Θεοῦ καὶ ἐνώπιον

ἀνθρώπων ἐπιθυμῶ νὰ φανῶ καθαρὸς παντός δόλου.

— Καὶ ἡ κόρη σας . . .

— Ἡ ταλαίπωρος! . . . ἡ φιλικότης μου Ἐμμα! . . . Καὶ δι' αὐτὴν ἀκόμη δὲν θὰ μακρυνθῶ ἀπὸ τὸν δρόμον τὸν ὅποιον ἠκολούθησα. Πάρτε τὰ χρήματα.

— Δὲν θὰ πάρετε ἴσως οὔτε ἓν εἰς τὰ ἑκατόν.

— Προτιμῶ ν' ἀποθάνω μὲ συνειδήσειν καθαρὰν.

Ἄλλ' οἱ ἄλλοι δανεισταὶ τοῦ Ἡ . . . πλούσιοι ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον, μαθύντες τὴν θέσιν καὶ τὴν ἀνήκουστον τιμιότητα τοῦ ψυχοῤαγοῦντος γέροντος, συνειδηθέντες ἠθέλησαν νὰ τιμῆσωσι τὴν θεῖαν αὐτοῦ ἀκεραιότητα, διὰ πράξεως οὐχ ἥττον εὐγενοῦς καὶ γενναίας. Ἀπεκρίθησαν ὅτι, ἐπιθεωρηθέντων τῶν λογαριασμῶν τοῦ πτωχεύσαντος, οἱ δανεισταὶ ἔλαβον ἀξιόλογον μερίδιον, καὶ ὅτι τὸ ἐπιβάλλον εἰς τὸν Κ. Ἐ . . . ἦτο τρεῖς χιλιάδες καὶ πεντακόσιαι λίραι, τὰς ὁποίας τῷ ἀπέστειλον. Ἐπρόσθεσαν δὲ ὅτι θεωροῦντες βεβαίαν τὴν πληρωμὴν καὶ ὄλων ὅσα εἶχε δανείσει πρὸς τὸν Ἡ . . . ἦσαν πρόθυμοι νὰ προκαταβάλωσιν αὐτὰ ἐν τὰ ἐδέχετο. Ἄλλ' ὁ Ἐ . . . ἀπέβαλε ταύτην τὴν πρότασιν· ἡ βεβαιότης δὲ ὅτι δὲν θὰ ἐγκαταλείψῃ τὴν θυγατέρα του πάντῃ ἀπορον, ἀνεκούφισε τὴν τελευταίαν του ἀγωνίαν.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἔμαθε μὲ ἀδιαφορίαν ὅτι διορίσθη καθηγητὴς εἰς ἓν τῶν σημαντικωτέρων ἐκπαιδευτικῶν καταστημάτων τῆς Μ. Βρετανίας, καὶ ὅτι ἐκέρδησε διὰ διαγωνισμοῦ πλοῦσιον βραβεῖον· ἀλλ' ὀλίγον ἔμελεν αὐτῷ περὶ τῶν τιμῶν τούτων. Κατὰ τὰς τελευταίας του συνδιαλέξεις κατέκρινεν ὁ φιλόσοφος τὸ σύστημα, τὸ ὅποιον μεταβάλλει τὸ ἐπιστημονικὸν στάδιον εἰς στάδιον ἀθλητοῦ, γεννᾷ μεταξὺ τῶν λογίων φθόνον καὶ μῖσος, εἰσάγει τὴν φιλοδοξίαν καὶ τὰς παρεκτροπὰς τῆς, τὸν φθόνον καὶ τὴν μανίαν του εἰς τὰ γραφεῖα τῶν πεπαιδευμένων, καὶ μίγ' εἰ εἰς τὰ θαυμάσια ἔργα τοῦ Νεύτωνος, τοῦ Καρτεσιῶν καὶ τοῦ Ἑρσχιελ ἀποτρόπαια ἐλαττώματα. « Ἡ ἐπιστήμη, μὲ εἶπε, πρέπει νὰ ἐπαρκῆ αὐτὴ εἰς ἐκυτὴν. Χάριν αὐτῆς πρέπει νὰ τὴν ἀγκαπῶμεν. Τὰ ἐρεθιστικὰ τὰ ὅποια δίδονται εἰς αὐτὴν, ἀποδεικνύουσι πόσον ὀλίγον τὴν τιμῶμεν. Εἶδατε ποτὲ καλὸν ἱερὸν νὰ ἐρεθίζῃ ὄργανον ὑγιές; Ὁχι. Οἱ ἀληθῶς μεγάλοι ἄνδρες ἀδιαφοροῦσι διὰ τὰς ἀγόνους ταύτας τιμὰς· τί μέλει εἰς αὐτοὺς μία ταινία ἢ ἓν μετάλλιον; Τὴν ἀλήθειαν ἐκζητοῦσι, καὶ εἰς αὐτὴν ἀνάγουσι τὰ π . . . »

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ἐξέπνευσεν εἰς τὰς ἀγκαλάς μου, χωρὶς νὰ ἔχη διὰ τί νὰ μετανοήσῃ, καὶ ὅπως ἐν εἰρήνῃ ὁ θαυμάσιος ἐκεῖνος ἀνὴρ. Ὁ θάνατός του ἐπροξένησεν ἐπὶ τρεῖς ἡμέρας ἐντύπωσιν τινα εἰς τὸ Λονδίνον· ἀλλὰ μετὰ ταῦτα οὐδεὶς ἐνθυμεῖτο αὐτὸν. Τὸ κατ' ἐμὲ εὐχομαι πρὸς Θεὸν νὰ ζήσῃ καὶ ν' ἀποθάνῃ ὅπως ὁ μακάριος πατὴρ τῆς Ἐμματος!

ΚΑΥΔΩΝΟΜΑΝΤΙΣ ἢ ΔΙΟΜΗΔΕΙΑ (Albatros).

— 000 —

Τὸ ἀρπακτικὸν τοῦτο τῆς νοτείου θαλάσσης πτηνὸν καλεῖται συγγῆως ὑπὸ τῶν γάλλων ναυτῶν κριός

Ακρωτηρίου (mouton de Cap) ἕνεκα τοῦ μεγέθους αὐτοῦ. Ἀλλὰ καὶ τοὶ μεγαλόσωμοι καὶ βαροὶ, ὑψιπατεῖ ὅμως μετὰ μεγίστης εὐκολίας, καὶ διὰ τῶν παλαμοειδῶν αὐτοῦ ποδῶν πλέει εὐκόλως, καὶ περιπατεῖ ἐπὶ τῶν κυμάτων τῆς θαλάσσης μετὰ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν, ὡτανεὶ ἐπεριπάται ἐπὶ τῆς ἄμμου τῆς παραλίας. Τὸ πτηνὸν τοῦτο ἀπαντᾶται συνήθως περὶ τοὺς μεσημβρινοὺς τροπικοὺς καὶ ἰδίως πρὸς μεσημβρίαν τῆς Ἀφρικῆς, ὅπου πρὸ πάντων εὐρίσκεται τὸ εἶδος τὸ ἐπικληθῆν παρὰ τοῦ σοφοῦ Λιναίου *Διομήδεια ὀλολόζουσα*, *Diomedea Exulans*, ὑψιπαιτομένου τοῦ Λιναίου τὴν εἰς πτηνὰ κατὰ τὴν μυθολογίαν μεταμόρφωσιν τοῦ Διομήδους καὶ τῶν αὐτοῦ συντρόφων, καθότι πολλάκις τὰ πτηνὰ ταῦτα κεκοπιακότα, ἐπακουμβοῦσι καὶ ἀναπαύονται ἐπὶ τῶν ἰστίων τῶν κατὰ τὰς θαλάσσης ἐκεῖνας πλεόντων πλοίων. Οἱ κατὰ τὸ Εὐελεπι ἀκρωτηρίον κλυδωνομάντες εἰσὶ μεγαλόσωμοι, ἔχουσι ῥάμφος λίαν σκληρὸν καὶ δυνατὸν, τὴν ῥάχιν κεκαλυμμένην ὑπὸ πτερῶν ὑπερύθρων (roussâtres), τὸ δὲ κάτω αὐτῶν μέρος ὑπὸ λευκοτάτων. Αἱ δὲ πτέρυγες αὐτῶν ἔχουσι τεσσάρων ποδῶν ἕκτασιν ἀπὸ ἄκρας εἰς ἄκρον. Τρέφονται, ὡς τὰ λοιπὰ θαλάσσια πτηνὰ ὑπὸ ἰχθύων οὐδ' ἀγρεύουσιν, οὐ μόνον βυθίζαντες τὴν κεφαλὴν ἐν τῷ ὕδατι, ἀλλὰ πολλάκις καὶ ἐκτὸς τοῦ ὕδατος, ὅτε δηλονότι οἱ ἰχθεῖς καταδιωκόμενοι ὑπὸ ἄλλων ἰσχυροτέρων ἀναπηδῶσιν ἵνα διαφύγωσιν αὐτοὺς. Τὰ πτηνὰ ταῦτα ἐμφωλεύουσιν εἰς τὰς ἐρήμους παραλίας ὅπου σχηματίζουσι φωλεὰς ἐξ ἀργίλου λίαν ὑψηλάς. Ἐκτὸς τοῦ ἀναφερομένου εἴδους ὑπάρχουσι καὶ δύο ἕτερα εἶδη κλυδωνομαντῶν ἐξ ὧν τὸ ἓν κατοικεῖ εἰς τὰς τῆς Κίνας θαλάσσης. Ὅλων ὅμως τῶν εἰδῶν τούτων τὸ κρέας εἶναι σκληρὸν καὶ οὐχὶ εὐχρηστόν, καὶ ὅμως πολλάκις ἐχρηστέμευεν εἰς τροφήν τῶν στερουμένων ἄλλων κρεάτων ὀλιγοσπορίων.

I. ΔΕ-ΚΙΦΑΛΑΣΣ.

ΓΑΛΑΤΙΚΩΝ Α΄.

(Συνέχ. ἴδε φυλλάδ. 275.)

— 000 —

Ἐκ τῆς κατ' αὐτῶν νίκης τῆς αὐτῆς οἱ Ῥωμαῖοι ἤρχισαν νὰ ἐγκαρδιῶνται ὀπωποῦν διὰ τὴν, λέγεται, ὅτι τοσοῦτον ἐροβοῦντο τοὺς βαρβάρους τούτους, ὥστε ἔθεντο νόμον, δι' οὗ οἱ ἱερεῖς ἀπηλλάττοντο τῆς στρατείας, ἐκτὸς μόνον ἂν ὑπῆρχε κατὰ Γαλατῶν πόλεμος.

Μετὰ δὲ ταῦτα, ὑψιπαιτόντων Λικινίου Στόλωνος καὶ Γ. Σουλπίκιου Παιτίου (361 π. Χ.) (1), οἱ Γαλάται συμμαχήσαντες μετὰ τῶν Τιβουρτίνων ἐβήσαν πλησίον τῆς Ῥώμης πέραν τοῦ Ἀνιῶνος ποταμοῦ, τρία μίλια ἀπέχοντες αὐτῆς. Οἱ Ῥωμαῖοι

ἔμπροσθεν γινόμενοι τῷ ἀκούσματι, ἐκλέγουσι Δικτάτορα τὸν Τίτον Κουίντιον Μέννον, καὶ τὸν Σερουίλον Κορνήλιον Ἴππαρχον. Οὗτοι ἀντεπεξεληθόντες μετὰ δυνάμεως, ἐστρατοπέδευσαν εἰς τὴν ἀντιπέραν Γαλάταις ὄχθην τοῦ ποταμοῦ, ἐφ' οὗ ἦν γέφυρα μεταξὺ τῶν δύο στρατῶν. Τότε Γαλάτης τις, ὕψι ἐπίσημος, προὐκάλει ἓνα τῶν Ῥωμαίων εἰς μονομαχίαν. Οἱ Ῥωμαῖοι τότε ἐδειλίχσαν, οὐδεὶς δὲ ἐτόλμα νὰ ἀνταγωνισθῆ πρὸς αὐτόν. Τότε ἐγείρεται ὁ Μάλλιος νέος ἄτι, σίονει αἰσχυρόμενος ἐπὶ τῇ δειλίᾳ τῶν Ῥωμαίων, υἱὸς τοῦ Μαλλίου τοῦ κρημνίσαντος τοὺς Γαλάτας ἀπὸ τοῦ Καπιτωλίου, ὅτε εἶλον τὴν πόλιν λαθῶν δὲ τὴν ἄδειαν παρὰ τοῦ Δικτάτορος ὤρμησε κατ' αὐτοῦ καὶ τὸν ἐφόνευσεν· γυμνώσας δὲ αὐτόν τοῦ περιδερχίου (loriques), δ' ἐφόρει, καὶ λαθῶν αὐτὸ ἐπωνομάσθη Τορκουάτος (360 π. Χ. 394. Κ. Ρ.). Οἱ Γαλάται νομίσαντες τοῦτο κακὸν οἰωνόν, νυκτὸς ἐγκατέλιπον τὸ στρατόπεδον καὶ διεσκέδασθησαν εἰς Καμπανίαν πρὸς νότον τοῦ Λατίου (4).

Τῷ δὲ ἐφ' ἐξῆς ἔτει πολέμου ἄντιος πρὸς Τιβουρτίνους καὶ Ἐρνίκους, ἐστράτευταν οἱ ὑπᾶτοι κατ' αὐτῶν. Μόλις δὲ ἐξῆλθον οἱ ὑπᾶτοι τῆς πόλεως, καὶ οἱ Γαλάται πλησίον τῶν πυλῶν αὐτῆς ἐβάνησαν, καὶ οἶον δὴ ἀνέθορον. Τότε ἐκλέγεται Δικτάτωρ ὁ Σερουίλιος Ἀγάλας καὶ ὁ Τίτος Κουίντιος Ἴππαρχος. Γενομένης δὲ μάχης ὑπ' αὐτὰ τὰ τεῖχη τῆς πόλεως ἠττῶνται οἱ Γαλάται καὶ τρέπονται τὴν πρὸς Τιβούριον. Ὁ Πετέλιος ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὸ καταφύγιον τοῦτο, ἀλλ' ἐπελθόντες οἱ Τιβουρτίνοι τὸν ἐμπόδισαν, καὶ οὕτω οἱ ἐπιζήσαντες Γαλάται πρὸς αὐτοὺς καταφυγόντες ἐσώθησαν (2).

Δύο δ' ἔτη μετὰ ταῦτα (π. Χ. 358, Κ. Ρ. 396) οἱ Βόιοι, Γαλατικὸν ἔθνος, ἐκ βορρῆ λάβροισι ἐπιπεσόντες, εἰσέβαλον πρῶτον μὲν εἰς Πραίνιστον ὑπερον δὲ εἰς Τιβούριον καὶ Τασόκουλον, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐστρατοπέδευσαν. Ἐκλέγεται τότε Δικτάτωρ ὁ Γάιος Σουλπίκιος καὶ ὁ Μάρκος Οὐαλέριος Ἴππαρχος, οἵτινες ἀντεπεξεληθόντες ἐνίκησαν αὐτοὺς λαμπρότερον, ὥστε μόλις εἰς τὰ ὄρη καὶ τὰ δάση κατέφυγον.

Ὁψιμαίτερον δὲ (347 π. Χ. 405 Κ. Ρ.) ὑπατεύοντος Ποπίλιου Λαίνου, ἐπανέλαβον τὰς ἐπιδρομὰς τῶν οἱ Γαλάται, καὶ μέχρι Ῥώμης προῦλθον. ἠττήθησαν ὅμως ὑπὸ τοῦ Δικτάτορος, ὅστις εἰσῆλθεν εἰς τὴν πόλιν ἐν θριάμβῳ (3).

Τὸ ἐπόμενον ἔτος οἱ περισωθέντες Γαλάται ληστρικώτερον ἐνέμοντο τὴν πρὸς δύσιν παραλίαν τοῦ Λατίου. Ἐν τῷ αὐτῷ καὶ πειραταὶ τινες Ἕλληνας προσπλέοντες ἔκειρον τὴν χώραν, οἱ δὲ Γαλάται ἀπὸ τῶν ἐκβολῶν τοῦ Τιβέρεως μέχρι τοῦ Ἀνιῶνος ἐδύον αὐτήν. Τότε ἐκλέγεται ὑπατος ὁ Κάμιλλος υἱὸς Φ. Καμίλλου τοῦ πάνου, καὶ ἐκστρατεύει κατ' αὐτῶν μεθ' ἱκανοῦ στρατεύματος. Ἐν δὲ τῷ στρατοπέδῳ Γαλάτης τις, σώματι καὶ τῆ τῶν ὀπλῶν σκευῇ ἐπίση-

(1) Τίτ. Λιβ. VII, 9—11.

Ἄππιαν. Κελτ.

(2) Τίτ. Λιβ. VII, 11. —

(3) Τίτ. Λιβ. VII, 23.

(1) Στρονολ. Graecoromans, pro hypothsibus Dioc. Hallesiensis. Oxoniae 1704.